OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Postbus 8035
5601 KA Eindhoven
T: 088 – 369 03 69
I: www.odzob.nl

Beschikking van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

Kenmerk
Z-2025-010450/
D-2026-197327

Datum
27 oktober 2026

Aan Nyrstar Budel B.V. voor de beoordeling van het deelsaneringsplan voor het gebied rond de Tungelroysebeek aan de Hoofdstraat 1 in Budel-Dorplein (gemeente Cranendonck), NB170642350.

Onderwerp

Instemmen met het deelsaneringsplan.

Locatie	Code
gebied rond de Tungelroysebeek aan de Hoofdstraat 1 in Budel-Dorplein (gemeente Cranendonck)	NB170642350

1. Melding

De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant ontving op 24 juni 2025 van Kragten B.V. te Herten, namens Nyrstar Budel B.V., een melding voor het instemmen met het deelsaneringsplan voor de grondverontreiniging in het gebied rond de Tungelroysebeek. De melding bevat de volgende stukken:

[1] Meldingsformulier nader onderzoek en/of saneringsplan
[2] Bodemonderzoek Nyrstar Budel deelgebied rond Tungelroysebeek (Kragten B.V.; projectnummer: NYB020-0001, rapportnummer: MIL24.043, d.d. 24 augustus 2024), *opgenomen als bijlage 1 in stuk [4]*
[3] Notitie ecologische waarden van belang voor de maatschappelijke afweging (Royal HaskoningDHV; kenmerk: BI2207-RHD-XX-ZZ-ME-Z-0005, d.d. 12 november 2024), *opgenomen als bijlage 2 in stuk [4]*
[4] Maatschappelijke afweging deelgebied rond Tungelroysebeek (Kragten B.V.; projectnummer: NYB020-0001, rapportnummer: MIL25.022, d.d. 25 april 2025)
[5] Memo aanvullende gegevens deelsaneringsplan gebied rond Tungelroysebeek (Kragten B.V.; kenmerk: MIL25.047 / NYB020-0001, d.d. 5 september 2025)
[6] Memo aanvullende gegevens deelsaneringsplan gebied rond Tungelroysebeek (deel 2) (Kragten B.V.; kenmerk: MIL25.059 / NYB020-0001, d.d. 13 oktober 2025)
[7] Aanvullende memo Maatschappelijke afweging Tungelroysebeek (Kragten B.V.; kenmerk: MIL26.035, d.d. 23 juli 2026)

Bovengenoemde stukken maken onderdeel uit van deze beschikking.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant gemandateerd en gemachtigd voor het afhandelen van deze procedure.

Locatie
Het gebied rond de Tungelroysebeek (zie bijlage 2a) heeft een oppervlakte van 21,7 hectare en staat kadastraal bekend als:

- gemeente Budel, sectie G, nummers 1254 en 1525 (gedeeltelijk)
- gemeente Weert, sectie L, nummer 1766 en 2190
- gemeente Weert, sectie Q, nummer 115 (gedeeltelijk).

Watergangen
In dit gebied liggen diverse watergangen die in bijlage 2b zijn weergegeven:

- Tungelroyse Beek,
- Verlegde Tungelroyse Beek,
- Boshoverheide Lossing,
- Effluentsloot,
- sloten langs de noordwest- en zuidwestgrens.

Het effluent van de waterzuivering van Nyrstar stroomt via de effluentsloot in de Tungelroyse Beek). Deze watergangen zijn geen aparte kadastrale percelen, maar liggen binnen de genoemde percelen.

Ten zuiden van het gebied ligt de Zuid-Willemsvaart (Kanaal genoemd in bijlage 2b). De Tungelroysebeek duikt via een duiker onder de Zuid-Willemsvaart door en stroomt verder Limburg in.

Ecologisch waardevol gebied

Het gebied rond de Tungelroysebeek is een deel van een ecologisch waardevol (beschermd natuur)gebied volgens Natura2000 (Weerter- en Budelerbergen & Ringselven) en Natuurnetwerk Nederland (NNN). Een deel van het gebied is Galigaanmoeras en er komen beschermde soorten voor als bever, roodborsttapuit, kleine modderkruiper, bittervoorn, heikikker en boomkikker.

Maatschappelijke afweging

Klassieke sanerende maatregelen (ontgraving en afvoer, duurzame isolatie of leeflaag) kunnen ten koste gaan van de unieke en kwetsbare ecologie. Gelet hierop is een maatschappelijke afweging gemaakt over het uitvoeren van aanvullend (ecologisch) onderzoek en de te treffen saneringsmaatregelen door een stuurgroep van stakeholders (zie bijlage 3). De maatschappelijke afweging (stuk [4]) met de beheermaatregelen (zie stuk [5]) wordt beschouwd als (alternatieve) saneringsmaatregel, waarbij de verontreiniging op milieuhygiënisch verantwoorde wijze op de locatie aanwezig blijft.

In deze beschikking wordt de maatschappelijke afweging met de beheermaatregelen verder aangeduid als het deelsaneringsplan.

Provincie Limburg

Het gebied rond de Tungelroysebeek ligt gedeeltelijk in de provincie Limburg (circa 11,5 ha). Met deze provincie hebben wij afgesproken dat wij voor onderhavig geval ook beschikken op de Limburgse percelen.

Achtergrondwaarden in de Kempen

Door de jarenlange zinkproductie in deze regio is er een diffuse bodemverontreiniging ontstaan en zijn de achtergrondwaarden aan met name cadmium en zink in het grondwater verhoogd. Ook buiten de locatie Hoofdstraat 1 zijn verhoogde cadmium- en zinkgehalten in het grondwater aanwezig.
Deze diffuse verontreiniging hoort niet tot het geval Buzifac.

Op 9 juli 2015 zijn in de “Beleidsregel gebiedswaarden de Kempen Noord-Brabant” (provincie Noord-Brabant, nummer: 74/15) de volgende gebiedswaarden voor ondiep grondwater in de gemeente Cranendonck vastgesteld:

Cadmium:	6 µ/l	= interventiewaarde voor cadmium
Zink:	2.000 µg/l	= 2,5 * interventiewaarde voor zink (I = 800 µg/l)

In de onderzoeken en deze beschikking is uitgegaan van deze gebiedswaarden.

2. Besluit

1. Met het deelsaneringsplan wordt, overeenkomstig artikel 39 Wet bodembescherming, ingestemd.
2. Uiterlijk 1 maart 2027 moet met de deelsanering worden begonnen.
3. Gebruiksbeperkingen zijn op de locatie van toepassing.
4. Beheermaatregelen zijn op de locatie van toepassing.

Het besluit wordt in deze beschikking verder gemotiveerd.

3. Procedure

Op deze procedure is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Deze procedure wordt toegepast omdat:

- er diverse belanghebbenden zijn;
- de locatie in een Natura2000-gebied ligt;
- de verontreiniging met spoed moet worden gesaneerd.

De proceduretermijn is met 15 weken verlengd. De proceduretermijn is geschorst van 28 juli tot 5 september 2025 in verband met het aanleveren van aanvullende gegevens.

De ontwerpbeschikking heeft zes weken ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

4. Beschrijving verontreinigingssituatie

4.1 Beschikkingen

Op 18 juni 2020 hebben wij in onze beschikking met kenmerk Z.120989/D.609840 bepaald dat er een geval van ernstige verontreiniging met zware metalen (vooral cadmium en zink) in de grond en het grondwater aanwezig is op en rond de gehele locatie (inclusief het Metalotterrein) aan de Hoofdstraat 1 in Budel-Dorplein. In het grondwater worden ook (sterk) verhoogde gehalten aan sulfaat aangetroffen.

Deze verontreiniging moet met spoed worden gesaneerd omdat er ecologische en verspreidingsrisico's aanwezig zijn. De ecologische risico's zijn aanwezig ter plaatse van het noordelijk gelegen Metalotterrein en het zuidelijk gelegen terrein rond de Tungelroysebeek.

Op 27 augustus 2026 hebben wij in onze brief met kenmerk Z-2025-010347/D-2026-156652 ingestemd met het voorstel om in plaats van één saneringsplan zes deelsaneringsplannen voor dit geval van ernstige bodemverontreiniging in te dienen.

Onderhavig deelsaneringsplan is één van die zes deelsaneringsplannen.

4.2 Verontreinigingssituatie

Grond
In bijlage 2b zijn in rood de interventiewaardencontouren voor zware metalen in grond weergegeven. Op basis van de beschikbare informatie lijkt er een verband te zijn tussen de hoogteligging, (historische) aanwezigheid van water en de sterke verontreinigingen.

Binnen de interventiewaardencontouren in grond zijn vanaf het maaiveld tot 0,5 à 1,5 meter minus maaiveld (m -mv) sterke verontreinigingen met barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, nikkel en zink aangetroffen. Grond kan lokaal ook dieper dan 1,5 m -mv sterk verontreinigd zijn, omdat veelal niet dieper is onderzocht dan 1,5 m -mv.

Grondwater
Er is geen grondwateronderzoek uitgevoerd in onderzoek [2]. Grondwater is aanwezig op circa 1,5 m -mv. Het gebied is zo vochtig door de aanwezigheid van 'hangwater' op de ondiepe leemlaagjes.

Volgens de beschikking ernst en spoed van 18 juni 2020 kan het grondwater sterk verontreinigd zijn met zware metalen en sulfaat. In peilbuizen in dit gebied en op de grens ervan zijn tijdens onderzoeken in de periode 2007 tot en met 2016 en in 2019 geen sterke verontreinigingen met zware metalen aangetroffen.

Er wordt daarom vanuit gegaan dat geen sterke grondwaterverontreinigingen in het gebied rond de Tungelroysebeek aanwezig zijn.

5. Beperkingen en maatregelen

Op grond van artikel 37 Wet bodembescherming kunnen wij beperkingen en/of maatregelen op de locatie van toepassing verklaren.

In onze beschikking van 18 juni 2020 hebben wij gebruiksbeperkingen opgelegd waarbij ervan werd uitgegaan dat grond en grondwater ter plaatse van het gehele gebied rond de Tungelroysebeek sterk verontreinigd waren. Nu dit niet het geval blijkt (zie paragraaf 4.2) herroepen wij die gebruiksbeperkingen voor het gebied rond de Tungelroysebeek en leggen wij voor dit gebied nieuwe gebruiksbeperkingen op.

5.1 Gebruiksbeperkingen voorafgaand aan sanering

Gebruiksbeperkingen worden opgelegd om de aanwezige risico's zoveel mogelijk te beperken. Er is sprake van de volgende gebruiksbeperkingen:

- Wijziging naar een gevoeliger gebruik van de perceelgedeelten binnen de interventiewaarden-contouren is alleen toegestaan met goedkeuring van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.
- Werkzaamheden in de verontreinigde grond binnen de interventiewaardencontouren van de grondverontreiniging zijn alleen toegestaan met goedkeuring van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.

De gebruiksbeperkingen gelden voor de perceelgedeelten binnen de interventiewaardencontouren (zie bijlage 2a).

5.2 Tijdelijke beveiligingsmaatregelen

Voorafgaand aan de deelsanering dienen de huidige tijdelijke beveiligingsmaatregelen te worden genomen:

- het gebied ronde de Tungelroysebeek dient te blijven afgesloten voor derden.
- bij werkzaamheden in het gebied dienen veiligheidsmaatregelen in acht te worden genomen.

6. Deelsaneringsplan

De locatie is in gebruik als natuurgebied. Dit gebruik blijft gehandhaafd.

6.1 Voornemen

In verband met de vastgestelde spoedeisendheid van het geval van bodemverontreiniging moet uiterlijk 1 augustus 2026 begonnen worden met de sanering.

De melder heeft aangegeven in 2025 te willen beginnen met de sanering.

6.2 Saneringsdoelstelling

Op basis van de wet- en regelgeving is het niet noodzakelijk om alle verontreiniging te verwijderen. Na afweging van onder andere kosten, technische mogelijkheden en eventuele nazorg voor de verontreiniging die achterblijft, geldt als doelstelling:

De verontreiniging wordt niet verwijderd maar beheerd. Er worden beheermaatregelen getroffen om werkzaamheden in het gebied op milieuverantwoorde wijze uit te voeren en te voorkomen dat het gebruik van het gebied tot risico's leidt en dat de verontreiniging zich kan verspreiden.

6.3 Beheermaatregelen

Binnen het gebied rond de Tungelroysebeek zullen naar verwachting de volgende werkzaamheden worden uitgevoerd:

- het maaien van riet langs de oevers van watergangen;
- onderhoud aan paden en duikers;
- vogeltellingen en het ringen van vogels.

De volgende beheermaatregelen worden van kracht:

- het terrein blijft ontoegankelijk voor derden. Aan de zuidzijde is het terrein begrensd door een watergang, aan de overige zijden is een hekwerk aanwezig. Het terrein is alleen toegankelijk met toestemming van Nyrstar;
- het terrein mag bij een eventuele calamiteit bij Nyrstar niet onder water komen te staan om te vermijden dat verontreinigde grond in de Tungelroysebeek spoelt. In de bedrijfsvoering van Nyrstar zijn diverse realistische scenario's voor bijzondere en ongewone bedrijfsactiviteiten waaronder calamiteiten bepaald én beschouwd. Bij geen van deze scenario's komt het terrein onder water te staan;
- graafwerkzaamheden in sterk verontreinigde grond zullen worden uitgevoerd door een gecertificeerde aannemer (BRL 7000, protocol 7001) onder gecertificeerde milieukundige begeleiding (BRL6000, protocol 6001). Daarnaast worden hierbij de benodigde veiligheidsmaatregelen in acht genomen en wordt zo nodig een V&G-plan opgesteld. Werkzaamheden in de grond en onttrekking van grondwater in het gebied rond de Tungelroysebeek zijn alleen toegestaan na goedkeuring van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant;
- de oevers van de Tungelroysebeek worden jaarlijks geïnspecteerd om na te gaan of er verzakkingen van de oevers plaatsvinden door bijvoorbeeld activiteiten van de bevers. Indien dit wordt vastgesteld, wordt bepaald of dit invloed heeft op verspreiding van de verontreiniging richting de Tungelroysebeek. Als dat nodig blijkt worden in overleg met de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant maatregelen getroffen.

Deze beheermaatregelen blijven van kracht tot het gebruik van het gebied rond de Tungelroysebeek wordt gewijzigd.

6.4 Deelsanering

Dit plan wordt alleen uitgevoerd ter plaatse van het gebied rond de Tungelroysebeek. Omdat dit slechts een gedeelte van het beschikte geval van ernstige bodemverontreiniging betreft is dit een deelsanering.

Omdat het belang van de bescherming van de bodem niet in het geding is en omdat het de uitvoering gemakkelijker maakt, staan wij deze deelsanering toe.

7. Kadastrale registratie

Op 18 juni 2020 hebben wij een beschikking genomen op het nader onderzoek. Een afschrift van die beschikking hebben wij naar het Kadaster gestuurd. De betreffende percelen zijn daarom geregistreerd.

Omdat deze beheermaatregelen voorgesteld in dit deelsaneringsplan voor onbepaalde tijd worden vastgesteld laten wij onderhavige beschikking, waarin wij instemmen met het deelsaneringsplan, ook kadastraal registreren voor de in tabel 1 aangegeven percelen:

Tabel 1: percelen waarop de beschikking instemmen met het deelsaneringsplan wordt geregistreerd

Kadastrale gemeente	Sectie	Nummer	Geheel/gedeeltelijk	Code
Budel	G	1254	Gedeeltelijk	WBA
Budel	G	1525	Gedeeltelijk	WBA
Weert	L	1766	Geheel	WBA
Weert	L	2190	Geheel	WBA
Weert	Q	115	gedeeltelijk	WBA

WBA = kennisgeving beschikking artikel 29/37 Wet bodembescherming (geval ernstige verontreiniging en noodzaak spoedige sanering, gebruiksbeperkingen en beheermaatregelen).

Een kadastrale kaart met daarop de interventiewaardencontouren in de grond is als bijlage 2a bijgevoegd.

8. Rechtsbescherming

Binnen zes weken na de dag waarop de beschikking bekend is gemaakt kan tegen deze beschikking beroep worden ingesteld.

In het beroepschrift moet het volgende zijn opgenomen: naam en adres van de indiener, de dagtekening, een kopie van het besluit waartegen bezwaar wordt gemaakt en de reden(en) van het bezwaar. Het beroepschrift dient te worden ondertekend en te worden gericht aan:

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Postbus 20019

2500 EA Den Haag

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een beroepschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een beroepschrift een zogenaamde "voorlopige voorziening" te vragen. Deze kunt u richten aan:

De voorzieningenrechter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Postbus 20019

2500 EA Den Haag

Een voorlopige voorziening is in feite het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om het beroep te behandelen en daarop een besluit te nemen. Voorwaarde om zo'n voorlopige voorziening te vragen is, dat er sprake is van spoedeisend belang.

Er zijn kosten verbonden aan het indienen van een beroepschrift en/of vragen om voorlopige voorziening (griffierecht).

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

[redacted]

[redacted]

Clustermanager Bodem, Grondwater en Ontgrondingen
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Bijlagen : 1. Verzendlijst.
2. Kaarten.
3. Stuurgroep van stakeholders

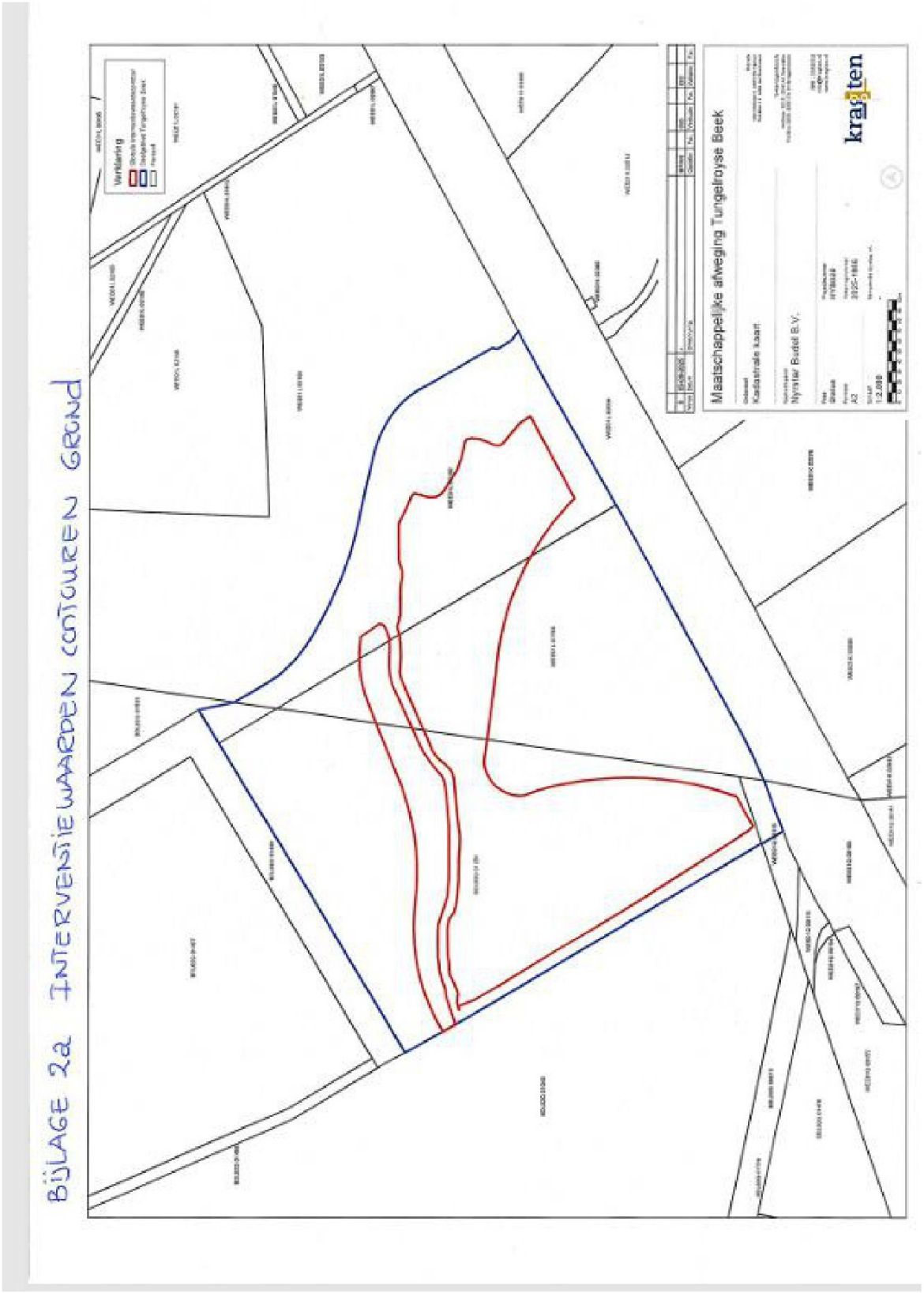
BIJLAGE 1 VERZENDLIJST

Deze beschikking is verzonden aan:

- Kragten B.V. (t.a.v. [redacted], Postbus 14, 6040 AA ROERMOND.
- Nyrstar Budel B.V. (t.a.v. [redacted], Hoofdstraat 1, 6024 AA BUDEL-DORPLEIN.
- College van burgemeester en wethouders van Cranendonck (t.a.v. [redacted], Postbus 2090, 6020 AB BUDEL.
- Eigenaren van het percelen kadastraal bekend als:
  gemeente Budel, sectie G, nummers 1254 en 1525
  gemeente Weert, sectie L, nummer 1766 en 2190
  gemeente Weert, sectie Q, nummer 115.
- Provincie Limburg.
- Provincie Noord-Brabant.
- Gemeente Weert.
- Waterschap Limburg.
- Waterschap de Dommel.
- Vereniging Natuurmonumenten.
- Royal HaskoningDHV.

BIJLAGE 2 KAARTEN

BIJLAGE 2a INTERVENTIEWAARDENCONTOUREN GROND

BIJLAGE 2b Gebied rond de Tungelroysebeek en watergangen

BIJLAGE 3 STUURGROEP VAN STAKEHOLDERS

- Nyrstar Budel B.V. gebruiker van het terrein [redacted], Hoofdstraat 1, 6024 AA BUDEL-DORPLEIN
- Buzifac, Buzisur en Buzipon, eigenaren van het terrein [redacted], Hoofdstraat 1, 6024 AA BUDEL-DORPLEIN
- Provincie Limburg [redacted], Postbus 5700, 6202 GA MAASTRICHT
- Provincie Noord-Brabant [redacted], Postbus 90151, 5200 MC 's-HERTOGENBOSCH
- Gemeente Weert [redacted], Postbus 950, 6000 AZ WEERT
- Gemeente Cranendonck [redacted], Postbus 2090, 6020 AB BUDEL
- Waterschap Limburg [redacted], Postbus 2207, 6040 CC ROERMOND
- Waterschap de Dommel [redacted], Postbus 10001, 5280 DA BOXTEL
- Vereniging Natuurmonumenten [redacted], Stationsplein 1, 3818 LE AMERSFOORT
- Haskoning (RHDHV) extern ecologisch adviseur, [redacted], Boschveldweg 21, 5211 VH 's-HERTOGENBOSCH,
- Kragten B.V. extern bodemdeskundig adviseur [redacted], Postbus 14, 6040 AA ROERMOND